

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
---------------------	----

Część pierwsza ZAGADNIENIA OGÓLNE

Rozdział I

Geneza i rozwój postępowania administracyjnego i sądownictwa

administracyjnego.....	23
1. Europa	23
2. Polska.....	28
2.1. Okres międzywojenny	28
2.2. Okres po II wojnie światowej.....	31

Rozdział II

Pojęcie postępowania administracyjnego	41
1. Postępowanie administracyjne w szerokim znaczeniu	41
2. Postępowanie administracyjne w wąskim znaczeniu	44
2.1. Pojęcie	44
2.2. Rodzaje.....	47
3. Normy proceduralne w systemie prawa administracyjnego.....	54
4. Zakres regulacji objętej Kodeksem postępowania administracyjnego	56

Rozdział III

Zasady ogólne postępowania administracyjnego	59
1. Charakter prawny, zakres obowiązywania i funkcje	59
2. Katalog zasad.....	62

Część druga

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE JURYSDYKCYJNE – OGÓLNE I PODATKOWE

Rozdział I

Organy prowadzące postępowanie.....	85
1. Charakterystyka	85
1.1. Uwagi ogólne.....	85
1.2. Organy administracji rządowej	86
1.2.1. Naczelne organy administracji rządowej	86
1.2.2. Inne centralne organy administracji rządowej	86
1.2.3. Terenowe organy rządowej administracji zespolonej	89
1.2.4. Terenowe organy rządowej administracji niezespolonej	90
1.3. Organy samorządu terytorialnego.....	91
1.4. Organy administracji w znaczeniu funkcjonalnym.....	92
1.5. Organy podatkowe	94
2. Właściwość organów.....	95
2.1. Pojęcie właściwości.....	95
2.2. Spory o właściwość.....	101
3. Wyłączenie organu, wyłączenie pracownika organu i członka organu kolegialnego.....	104

Rozdział II

Uczestnicy postępowania administracyjnego	109
1. Strona	109
1.1. Pojęcie strony	109
1.2. Zdolność procesowa.....	115
1.3. Pełnomocnictwo strony.....	117
1.4. Następstwo proceduralne.....	120
2. Uczestnicy (podmioty) na prawach strony.....	121
2.1. Pojęcie	121
2.2. Udział organizacji społecznej w postępowaniu	122
2.3. Udział prokuratora w postępowaniu.....	125
2.4. Udział Rzecznika Praw Obywatelskich w postępowaniu.....	128
2.5. Udział Rzecznika Praw Dziecka w postępowaniu.....	131
2.6. Udział Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniu	132
3. Osoby zainteresowane	132
4. Inni uczestnicy.....	133

Rozdział III

Zasady wnoszenia podań, doręczeń i wezwań.....	135
1. Wnoszenie podań	135

2. Doręczanie dokumentów i inne formy zawiadamiania.....	138
3. Wezwania.....	145

Rozdział IV

Terminy.....	149
1. Rodzaje terminów.....	149
2. Obliczanie terminów.....	151
3. Terminy załatwiania spraw	153

Rozdział V

Postępowanie przed organami I instancji.....	161
1. Wszczęcie postępowania	161
1.1. Tryb wszczęcia	161
1.2. Współuczestnictwo stron	165
2. Postępowanie wyjaśniające	167
2.1. Postępowanie wyjaśniające a postępowanie dowodowe.....	167
2.2. Inicjatywa dowodowa	169
2.2.1. Ciężar dowodu i obowiązek dowodzenia.....	169
2.2.2. Żądanie dowodowe strony.....	174
2.3. Dowody	176
2.3.1. Pojęcie.....	176
2.3.2. Dokumenty.....	177
2.3.3. Świadkowie	180
2.3.4. Opinie biegłych	186
2.3.5. Oględziny	187
2.3.6. Przesłuchanie strony	187
2.3.7. Oświadczenie strony.....	188
2.4. Formy postępowania dowodowego	189
2.4.1. Rozprawa.....	189
2.4.2. Postępowanie gabinetowe.....	192
2.5. Uprawdopodobnienie i stwierdzenie prawdopodobieństwa.....	192
2.6. Domniemania i fikcje prawne	194
2.7. Oszacowanie.....	197
3. Mediacja.....	198
4. Zawieszenie postępowania.....	201
5. Umorzenie postępowania.....	205
6. Uгода	207
7. Decyzja administracyjna.....	210
7.1. Istota decyzji.....	210
7.2. Elementy decyzji.....	211
7.3. Podstawa prawna decyzji.....	213
7.4. Uzasadnienie decyzji.....	218
7.5. Uzupełnienie, sprostowanie i wyjaśnienie treści decyzji.....	220

7.6. Wykonanie decyzji organu I instancji.....	221
7.7. Decyzja administracyjna jako prawna forma działania administracji...	225
7.7.1. Pojęcie aktu administracyjnego	225
7.7.2. Rodzaje aktów administracyjnych	227
7.7.3. Moc obowiązująca aktu administracyjnego	230
8. Milczące załatwienie sprawy	232
9. Postanowienia	235
10. Udostępnianie akt sprawy	237
11. Postępowanie uproszczone	240

Rozdział VI

Postępowanie odwoławcze i zażalenkowe	243
1. Istota i rodzaje środków prawnych	243
2. Odwołanie	246
2.1. Istota postępowania odwoławczego	246
2.2. Forma, treść i tryb wniesienia odwołania.....	249
2.3. Postępowanie przed organem odwoławczym	252
2.4. Zasady orzekania w II instancji.....	254
2.5. Rozstrzygnięcia organu odwoławczego	256
3. Zażalenie.....	261
4. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy	263

Rozdział VII

Postępowania nadzwyczajne	265
1. Uwagi ogólne.....	265
2. Wznowienie postępowania	267
2.1. Przesłanki wznowienia postępowania	267
2.2. Właściwość organów.....	270
2.3. Tryb i termin do wniesienia żądania wznowienia.....	270
2.4. Suspensywność	271
2.5. Przebieg postępowania wznowieniowego.....	272
2.6. Rozstrzygnięcia w postępowaniu wznowieniowym	273
3. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji	275
3.1. Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji	275
3.2. Właściwość organów.....	275
3.3. Przedawnienie dopuszczalności wszczęcia postępowania.....	276
3.4. Suspensywność	277
3.5. Rozstrzygnięcia w postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji.....	277
4. Postępowania nadzwyczajne w odniesieniu do postanowień.....	279
5. Wzruszenie decyzji ostatecznej ze względów celowościowych.....	280
5.1. Uwagi ogólne.....	280
5.2. Wzruszenie decyzji w trybie art. 154 i 155 k.p.a.	280

5.3. Tak zwane wyłączenie prawa (art. 161 k.p.a.)	282
5.4. Stwierdzenie wygaśnięcia decyzji (art. 162 § 1 k.p.a.)	282
5.5. Uchylenie decyzji wydanej z zastrzeżeniem dopełnienia określonej czynności (art. 162 § 2 k.p.a.)	285
6. Zbieg postępowań nadzwyczajnych	286
Rozdział VIII	
Opłaty i koszty postępowania	293
1. Uwagi ogólne	293
2. Opłaty administracyjne	294
3. Koszty postępowania	295
Rozdział IX	
Odszkodowanie za szkodę spowodowaną wydaniem lub wzruszeniem decyzji	299
Część trzecia	
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH WYDAWANIA ZAŚWIADCZEŃ	
Rozdział I	
Istota zaświadczenia	305
Rozdział II	
Przebieg postępowania	311
Część czwarta	
POSTĘPOWANIE W SPRAWACH SKARG I WNIOSKÓW	
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne	317
Rozdział II	
Składanie, przyjmowanie i załatwianie skarg i wniosków	321
Rozdział III	
Zbieg postępowania skargowego i postępowania jurysdykcyjnego	325
Część piąta	
POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE W ADMINISTRACJI	
Rozdział I	
Zagadnienia ogólne	329
1. Istota i zakres stosowania egzekucji administracyjnej	329

2. Zasady ogólne postępowania egzekucyjnego	332
3. Podmioty postępowania egzekucyjnego	336
3.1. Organ egzekucyjny.....	336
3.2. Wierzyciel	340
3.3. Zobowiązany	342
3.4. Prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, organizacja społeczna ...	343
3.5. Inni uczestnicy.....	345

Rozdział II

Przebieg postępowania egzekucyjnego	351
1. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego i przystąpienie do egzekucji.....	351
2. Egzekucja z majątku osobistego zobowiązanego i majątku wspólnego	356
3. Zmiany podmiotowe i przedmiotowe	359
4. Przerwanie toku postępowania	360
4.1. Zawieszenie postępowania.....	360
4.2. Wstrzymanie postępowania egzekucyjnego oraz wstrzymanie czynności egzekucyjnych	362
4.3. Umorzenie postępowania.....	362
5. Postępowanie uproszczone	365
6. Zbieg egzekucji.....	366
7. Zakończenie postępowania.....	370

Rozdział III

Środki egzekucyjne.....	373
1. Egzekucja należności pieniężnych	373
1.1. Egzekucja z pieniędzy	373
1.2. Egzekucja z wierzytelności pieniężnych	374
1.2.1. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę.....	374
1.2.2. Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego	376
1.2.3. Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych.....	376
1.2.4. Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych	379
1.3. Egzekucja z innych praw majątkowych.....	381
1.3.1. Egzekucja z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach oraz z wierzytelności z rachunków pieniężnych	381
1.3.2. Egzekucja z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy.....	382
1.3.3. Egzekucja z tzw. zmaterializowanych papierów wartościowych ...	384
1.3.4. Egzekucja z weksla.....	385
1.3.5. Egzekucja z praw własności intelektualnej	386

1.3.6. Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	388
1.3.7. Egzekucja z pozostałych praw majątkowych.....	388
1.4. Egzekucja z ruchomości	389
1.4.1. Etapy	389
1.4.2. Zajęcie i oszacowanie	389
1.4.3. Sprzedaż	391
1.5. Egzekucja z nieruchomości.....	395
1.5.1. Uwagi ogólne.....	395
1.5.2. Zajęcie i oszacowanie	396
1.5.3. Sprzedaż	398
2. Egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym.....	402
2.1. Grzywna w celu przymuszenia.....	402
2.2. Wykonanie zastępcze.....	403
2.3. Odebranie rzeczy ruchomej.....	404
2.4. Odebranie nieruchomości.....	405
2.5. Przymus bezpośredni	406

Rozdział IV

Postępowanie zabezpieczające	407
1. Tryb ogólny.....	407
2. Tryb szczególny.....	412
3. Zbieg z egzekucją.....	414

Rozdział V

Środki prawne.....	415
1. Środki administracyjne	415
1.1. Skarga na bezczynność wierzyciela	415
1.2. Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej	415
1.3. Wniosek o wyłączenie spod egzekucji.....	417
1.4. Skarga na czynność egzekucyjną	419
1.5. Uchylenie czynności egzekucyjnej.....	420
1.6. Skarga na przewlekłość postępowania	421
1.7. Zażalenie.....	421
1.8. Szczególne środki prawne	422
1.9. Środki prawne przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego.....	424
2. Środki sądowe	424
2.1. Powództwo ekscydencyjne.....	424
2.2. Powództwo opozycyjne	425
2.3. Powództwo odszkodowawcze.....	426
2.4. Skarga do sądu administracyjnego	426

Rozdział VI**Udzielanie pomocy obcemu państwu oraz korzystanie z pomocy obcego państwa przy dochodzeniu należności pieniężnych.....**

1. Zakres i ogólne zasady udzielania wzajemnej pomocy	427
2. Występowanie o udzielenie pomocy do obcego państwa.....	430
2.1. Uwagi ogólne.....	430
2.2. Wniosek o udzielenie informacji.....	432
2.3. Wniosek o powiadomienie zainteresowanego podmiotu	432
2.4. Wniosek o odzyskanie należności pieniężnych	433
2.5. Wniosek o zabezpieczenie należności pieniężnych.....	434
3. Udzielanie pomocy obcemu państwu	435
3.1. Uwagi ogólne.....	435
3.2. Udzielanie informacji	436
3.3. Powiadomienie zainteresowanego podmiotu	437
3.4. Odzyskiwanie należności pieniężnych.....	438
3.5. Zabezpieczenie należności pieniężnych.....	440

Część szósta**POSTĘPOWANIE SĄDOWOADMINISTRACYJNE****Rozdział I****Ustrój sądownictwa administracyjnego w Polsce.....**

1. Sądy administracyjne w systemie organów państwa	443
1.1. Uwagi ogólne.....	443
1.2. Sądy administracyjne a Prezydent RP.....	443
1.3. Sądy administracyjne a Krajowa Rada Sądownictwa	444
1.4. Sądy administracyjne a naczelne organy administracji państwowej ...	446
2. Struktura sądów administracyjnych	446
2.1. Struktura wojewódzkich sądów administracyjnych.....	446
2.2. Struktura Naczelnego Sądu Administracyjnego	447
3. Organy sądów administracyjnych	448
3.1. Organy Naczelnego Sądu Administracyjnego	448
3.2. Organy wojewódzkich sądów administracyjnych.....	449
4. Sędziowie, asesorzy, referendarze i asystenci sędziów	450
4.1. Sędziowie	450
4.2. Asesorzy.....	453
4.3. Referendarze.....	454
4.4. Asystenci sędziów.....	454

Rozdział II**Zakres kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne.....**

1. Uwagi ogólne.....	457
----------------------	-----

2. Formy działania i opieszałości administracji kontrolowane przez sądy administracyjne	457
Rozdział III	
Zasady ogólne postępowania sądowoadministracyjnego	471
1. Zasada dostępu do sądu.....	471
2. Zasada dwuinstancyjności.....	472
3. Zasada legalizmu	473
4. Zasada pisemności.....	474
5. Zasada równości stron	475
6. Zasada udzielania pomocy stronom.....	476
7. Zasada jawności	476
8. Zasada szybkości postępowania.....	477
9. Zasada oficjalności i dyspozycyjności	478
Rozdział IV	
Podmioty i uczestnicy postępowania	481
1. Sąd.....	481
1.1. Właściwość sądu.....	481
1.2. Wyłączenie sędziego	483
2. Strony	485
2.1. Pojęcie strony	485
2.2. Wielopodmiotowość	486
3. Uczestnicy postępowania	487
4. Pełnomocnictwo	489
Rozdział V	
Doręczenia i terminy w postępowaniu sądowoadministracyjnym	491
1. Doręczenia.....	491
1.1. Ogólne zasady doręczania pism	491
1.2. Doręczanie pism osobom fizycznym.....	492
1.3. Doręczanie pism osobom prawnym i innym jednostkom organizacyjnym	494
1.4. Fikcja prawna doręczenia.....	495
1.5. Doręczenie elektroniczne	495
2. Terminy w postępowaniu sądowoadministracyjnym.....	496
2.1. Rodzaje terminów	496
2.2. Warunki przywrócenia terminu	498
Rozdział VI	
Przebieg postępowania	499
1. Tryb i skutki wniesienia skargi.....	499
2. Czynności wstępne.....	500

2.1. Czynności podstawowe	500
2.2. Badanie dopuszczalności zaskarżenia.....	501
3. Postępowanie rozpoznawcze.....	506
3.1. Postępowanie rozpoznawcze w trybie zwykłym	507
3.2. Postępowanie mediacyjne	508
3.3. Postępowanie uproszczone	510
4. Przeszkody w prowadzeniu postępowania sądowoadministracyjnego.....	511
4.1. Typy przeszkód	511
4.2. Odroczenie posiedzenia	511
4.3. Zawieszenie postępowania.....	512
4.3.1. Uwagi ogólne.....	512
4.3.2. Zawieszenie z mocy prawa	512
4.3.3. Zawieszenie w drodze postanowienia sądu	512
4.4. Umożnienie postępowania.....	515
5. Orzekanie.....	516
5.1. Ogólna charakterystyka wyroku.....	516
5.2. Zasady orzekania.....	517
5.3. Uwzględnienie skargi	519
5.4. Oddalenie skargi.....	524
5.5. Skutki prawne wyroku.....	524
Rozdział VII	
Środki zaskarżenia orzeczeń sądów administracyjnych.....	529
1. Środki zwyczajne	529
1.1. Skarga kasacyjna.....	529
1.2. Zażalenie.....	535
1.3. Sprzeciw od rozstrzygnięć referendarza	536
2. Środki nadzwyczajne	537
2.1. Skarga o wznowienie postępowania sądowoadministracyjnego.....	537
2.2. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia sądu administracyjnego.....	542
2.3. Wniosek o unieważnienie orzeczenia sądu administracyjnego	545
Rozdział VIII	
Skarga na przewlekłość postępowania	549
Rozdział IX	
Sprzeciw od decyzji.....	553
Rozdział X	
Koszty postępowania	555
1. Rodzaje kosztów postępowania	555
1.1. Koszty sądowe.....	555

1.1.1. Wpis	555
1.1.2. Opłata kancelaryjna	556
1.1.3. Wydatki związane z dokonaniem czynności procesowych wnioskowanych przez strony	557
1.1.4. Przedawnienie, umorzenie i odroczenie zapłaty należności z tytułu kosztów sądowych	558
1.2. Koszty udziału strony	559
2. Zwolnienie od kosztów postępowania.....	559
2.1. Uwagi ogólne.....	559
2.2. Zwolnienie z mocy prawa.....	559
2.3. Prawo pomocy	560
3. Zwrot kosztów postępowania między stronami	562
 Rozdział XI	
Rozstrzyganie sporów o właściwość	565
 Bibliografia.....	567
 Skorowidz.....	573